

STUK TER KENNISNAME ALGEMEEN BESTUUR

ONDERWERP

Actualisatie Beleidsregels
Waterkeringen Waterschap
Zuiderzeeland

PORTEFEUILLEHOUDER

T. Vereijken

Het Algemeen Bestuur neemt kennis van:

De Beleidsregels Waterkeringen Waterschap Zuiderzeeland.

Aanleiding

In 2022 is het beleid waterveiligheid geëvalueerd. Er is gekeken of het beleid rondom de waterkeringen voldoet, actueel en toepasbaar is. Een goed functionerend beleid voor de waterveiligheid is van belang voor onze eigen werkprocessen, en die van onze gebiedspartners.

In de AV van 20 december 2022 is ter kennisgeving aangeboden het rapport 'evaluatie beleid voor primaire en regionale waterkeringen'. In het AV is besloten tot een vervolgactie, de voorliggende actualisatie van het beleid.

De actualisatie beleid waterveiligheid is op de volgende manier geschetst:

- *De negen gerapporteerde aanbevelingen geven concrete handvatten om een actualisatieslag te maken. Deze aanbevelingen worden opgepakt in de actualisatie van het beleid die na deze evaluatie volgt.*

Uitgangspunten beleid waterveiligheid

De aanwezigheid van activiteiten of werken in, op of nabij de waterkeringen kan de veiligheid van de waterkeringen aantasten of beperkingen creëren aan de ruimte om de keringen te versterken. Daarom reguleert het waterschap welke activiteiten toelaatbaar zijn, en waar. De juridische uitwerking hiervan is belegd in de Waterschapsverordening. Waar nodig legt het waterschap voorwaarden op aan activiteiten. Dit doet het waterschap in beleidsregels.

Naast de veiligheid en de versterkbaarheid van de keringen toetst het waterschap ook de manier waarop medegebruik doorwerkt op ons doelmatig en efficiënt keringbeheer, en in hoeverre er ruimte behouden blijft voor inspecties en calamiteitenbestrijding. Deze grondslagen samen vormen de criteria voor initiatieven en medegebruik in de beperkingsgebieden van de waterkeringen; dat de kering *veilig, beheerbaar, inspecteerbaar en versterkbaar* blijft.

Streefbeeld actualisatie

Het streefbeeld van de actualisatie van het beleid waterveiligheid is één beleidsdocument dat eenduidig, transparant, actueel en toepasbaar is. Naast een goede uitwerking van de aanbevelingen uit de evaluatie, leidt het samenvoegen van het gefragmenteerde beleid tot een consistente en correcte uitwerking van alle beleidsthema's. De beleidsdocumenten ter actualisatie zijn:

- Beleid bouwen nabij primaire waterkeringen (2008)
- Beleid primaire waterkeringen voor windmolens, kabels en leidingen en beplantingen (2009)
- Beleid Buitendijkse regionale waterkeringen (2013)
- Beleidsregels buitendijkse regionale keringen (2014)
- Visie medegebruik primaire keringen (2011)
- Beleidsregel Knardijk (2019)

De inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024 vraagt om integratie, vereenvoudiging en harmonisatie van wetten en regels. Bij de actualisatie van

het beleid waterveiligheid kreeg onder meer dit gestalte door een goede samenhang tussen de juridische regels en beoordelingsregels uit de Waterschapsverordening en de beleidsregels waterveiligheid.

Inhoud en indeling van de Beleidsregels Waterkeringen

De Beleidsregels Waterkeringen bestaat uit een omschrijving van de juridische kaders van de beleidsregels en een gedeelte waarin het waterschap invult hoe het waterschap omgaat met zijn taken en verantwoordelijkheden voor de waterveiligheid en de manier waarop de omgeving daarin betrokken is. Daarna zijn de beleidsregels, uitgangspunten en voorwaarden opgenomen voor vergunningverlening voor respectievelijk de onderwerpen bouwwerken en bouwwerkzaamheden, windmolens, kabels en leidingen en beplantingen en voor activiteiten, die niet onder de voorgaande activiteiten vallen, maar waarvoor wel een omgevingsvergunning nodig is. Tot slot bevat de Beleidsregels Waterkeringen een hoofdstuk met de aanvullende beleidsregels voor de overige kering Knardijk.

De belangrijkste inhoudelijke wijzigingen

De belangrijkste inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de huidige documenten zijn:

- De Beleidsregels Waterkeringen zijn opgesteld volgens de begrippen, de activiteiten en de werkingsgebieden zoals deze in de Omgevingswet en de 2^e wijziging Waterschapsverordening Waterschap Zuiderzeeland zijn uitgewerkt. De juridische en inhoudelijke aansluiting op de voorziene vaststelling van de 2^e wijziging Waterschapsverordening Waterschap Zuiderzeeland is daarmee geborgd.
- De kaderstellend toetsingssysteem voor initiatieven bij waterkeringen is versterkt. Het waterschap hanteert als beoordelingskader; de waterkering blijft *veilig, beheerbaar, inspecteerbaar en versterkbaar*. Deze criteria liggen ten grondslag aan het waterkeringenbeleid en zijn de essentie waarop beleidskeuzes zijn gemaakt en op grond waarvan omgevingsvergunningen kunnen worden verleend.
- In de Beleidsregels Waterkeringen wordt onderscheid gemaakt tussen vijf type waterkeringen: primaire waterkeringen, regionale waterkeringen, regionale waterkeringen buitendijks, overige waterkeringen en de overige waterkering Knardijk.
 - Er zijn nu aparte beleidsregels opgenomen voor activiteiten op, in of nabij de regionale waterkering Lemmer en de regionale waterkering van de Noordoostpolder, achter de Kadoelersluis. De ruimtelijke definitie van deze regionale keringen is opgenomen in het 2^e wijziging Waterschapsverordening Waterschap Zuiderzeeland.
 - Er zijn nu aparte beleidsregels opgenomen voor activiteiten op, in of nabij de overige kades en keringen in het beheergebied van het waterschap. De ruimtelijke definitie van deze overige keringen is opgenomen in de 2^e wijziging Waterschapsverordening Waterschap Zuiderzeeland.
- De begrippen 'robuust' en 'duurzaam' voor waterkeringen worden sinds 2009 voor sommige activiteiten als beoordelingsgrondslag gebruikt om de klimaatbestendigheid van de waterkeringen te toetsen. Deze grondslag is nu overal vervangen door het begrip 'versterkbaarheid van de waterkering'.
- Beleidsregels voor de tussenbeschermingszone van de primaire waterkeringen zijn vervallen. De tussenbeschermingszone van de primaire keringen wordt teruggetrokken in de 2^e wijziging Waterschapsverordening Waterschap Zuiderzeeland.
- De afwegingskaders voor beplantingen bij de primaire keringen zijn vervallen.
- De lijst met boomsoorten ten aanzien van gevoeligheid voor windworp bij beplantingen zijn vervallen.

Belangrijkste wijzigingen in verschijningsvorm

De belangrijkste wijzigingen in verschijningsvorm die zijn doorgevoerd bij de actualisatie van de Beleidsregels Waterkeringen zijn:

- De Beleidsregels Waterkeringen wordt gepubliceerd als beleidsregel op grond van artikel 4.5 van de Omgevingswet. Hiermee krijgt de beleidsregel een formele juridische status binnen het bestuursrecht en is de samenhang met andere beleidsdocumenten geborgd.
- De huidige fragmentatie over verschillende documenten is opgelost. De Beleidsregels Waterkeringen brachten we samen tot één geactualiseerd beleidsdocument.
- De eenduidigheid van het beleid waterveiligheid is versterkt. Hiervoor zijn de volgende bijlagen ontwikkeld:
 - het begrippenkader,
 - kenmerkende elementen van een waterkering in het beheergebied van Waterschap Zuiderzeeland,
 - de wettelijke kaders, zoals uitgewerkt in de Waterschapsverordening Waterschap Zuiderzeeland en
 - overzichtskaarten van de waterkeringen in het beheergebied van Waterschap Zuiderzeeland.
- De bijzondere status van de overige kering Knardijk is een integraal onderdeel geworden van de Beleidsregels Waterkeringen.
- Bij de uitwerking van het beleidsdocument is geanticipeerd op het toevoegen van nieuwe beleidsonderwerpen.
- De omvang van de beleidsdocumenten is meer dan gehalveerd.

Terinzagelegging Beleidsregels Waterkeringen

De ontwerp Beleidsregels Waterkeringen Waterschap Zuiderzeeland lag in de periode 12 juni 2025 tot en met 20 juli 2025 ter inzage conform de 'Verordening inspraak en bekendmakingen Waterschap Zuiderzeeland 2013'. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen. In de Nota van Inspraak en Antwoord zijn enkele ambtelijke wijzigingen opgenomen. Deze zijn verwerkt in de Beleidsregels Waterkeringen.

Vaststelling Beleidsregels Waterkeringen

Het bestuur heeft de Beleidsregels Waterkeringen Waterschap Zuiderzeeland op 7 oktober 2025 vastgesteld. Bij de publicatie van de Beleidsregels Waterkeringen worden de volgende beleidsdocumenten ingetrokken:

- Beleid bouwen nabij primaire waterkeringen
- Beleid primaire waterkeringen voor windmolens, kabels en leidingen en beplantingen
- Beleid buitendijkse regionale waterkeringen
- Beleidsregels buitendijkse regionale waterkeringen
- Visie medegebruik primaire keringen
- Beleidsregel Knardijk

Resultaat

Met de afronding van de beleidsactualisatie waterveiligheid beschikken we opnieuw over een solide basis voor de beoordelingen van planontwikkelingen, besluitvorming en onze vergunningverlening rondom activiteiten in of nabij de waterkeringen.

De actualisatie van het beleid waterveiligheid is hiermee afgerond. De wijzigingen voortkomend uit de actualisatie van de Beleidsregels Waterkeringen zijn doorgevoerd in de 2^e wijziging Waterschapsverordening en is belegd van de actualisatie van de Legger Keringen, die vanaf 2026 wordt opgestart.

Vervolg

In het komende jaar zal het waterschap ervaring opdoen met de geactualiseerde Beleidsregels Waterkeringen. Dit zal naar verwachting aandachtspunten aan het licht brengen en vragen om een nadere invulling van thema's die in een later stadium ook een uitwerking in de Waterschapsverordening of in de Beleidsregels verdienen.

Maatschappelijke opgaven, zoals stedelijke ontwikkelingen, klimaatadaptatie, energietransitie en natuuropgaven, vragen om voortdurende aandacht en ruimte voor de veiligheid van onze waterkeringen. De behoefte wijzigingen aan te brengen, al dan niet beleidsmatig, vraagt om een continue proces van

evaluatie en actualisatie. Het voornemen is om dit ieder jaar te herhalen. Het proces dat moet zorgen voor deze permanente actualiteit wordt ontwikkeld en geborgd in het project "een continu actueel Beleidshuis".

Bijlage

a. Beleidsregels Waterkeringen Waterschap Zuiderzeeland, 7 oktober 2025

Lelystad, 7 oktober 2025
het college van Dijkgraaf en Heemraden,

de secretaris-directeur,

de dijkgraaf,

ing. W. Slob MSc.

ir. H.C. Klavers.